

**ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ
ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Π.Ε. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ**

«Ελπίδα Ζωής»

σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ

ISSN: 2407-991X

Τετραμηνιαία Περιοδική Έκδοση
ΜΑΙΟΣ – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2015

Επι Δράσεις...

2° Τεύχος

Επίδραση: (η) θηλυκό, ο τρόπος με τον οποίο κάποιος/ κάτι ενεργεί πάνω σε κάποιον/ κάτι άλλο και η δυνατότητα του να επιφέρει μεταβολές ή να καθοδηγεί.

Το περιοδικό παράγεται από το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας ΠΕ Αργολίδας «*Ελπίδα Ζωής*» σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ

Δ/ση: Κοφινιώτου 20

Άργος, 21200

Τηλ.: 2751061265

Fax: 2751069265

e-mail: elpidazo@otenet.gr

site: www.elpidazois.gr

Εκδότης-Διευθυντής

Κούρου Εμμανουέλα

Πρόεδρος Δ.Σ

Το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας ΠΕ Αργολίδας «*Ελπίδα Ζωής*» λειτουργεί με τη μορφή Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας σε συνεργασία με τον Οργανισμό Κατά Των Ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ

Μέλη της Αστικής Εταιρίας είναι:

- ▶ Περιφερειακή Ενότητα Αργολίδας
- ▶ Δήμος Ναυπλίου
- ▶ Δήμος Άργους – Μυκηνών
- ▶ Δήμος Επιδαύρου
- ▶ Δήμος Ερμιονίδας
- ▶ Οδοντιατρικός Σύλλογος Αργολίδας
- ▶ Ιατρικός Σύλλογος Αργολίδας
- ▶ Φαρμακευτικός Σύλλογος Αργολίδας
- ▶ Ιερά Μητρόπολη Αργολίδας
- ▶ Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αργολίδας
- ▶ Α.Ο. ΑΕΚ Άργους
- ▶ Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αργολίδας
- ▶ Ένωση Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Ναυπλίου

**Συντακτική
Ομάδα:**

*Αγγελική Μπαβέλλα
Βασιλική Γεωργιά
Ιωάννα Καββεζού
Δέσποινα Μάρκου*

Επιμέλεια:

Μαίρη Πιπέρου

**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
ΤΕΥΧΟΥΣ:**

Αντί Προλόγου.....	σελ 4
Δύο τοπικά Θεματικά Δίκτυα.....	σελ 5
Μαθησιακοί τύποι.....	σελ 8
Το ζητούμενο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης ενηλίκων και η σχέση της με την ομαλή ένταξη των μεταναστών στην κοινωνία μας.....	σελ 11
Διαδικτυακός Εκφοβισμός ένας σύγχρονος «λαβύρινθος».....	σελ 14
Οι Δράσεις μας.....	σελ 17
Κάτι για διάβασμα.....	σελ 20
Κάτι για να δούμε.....	σελ 21
Με μια ματιά.....	σελ 22

Αντί Προλόγου...

«.....Κάθομαι τώρα στην τσίγκινη σκεπή της παράγκας, εκεί που άρχισε η περιπέτεια μου, και αγναντεύω την φαροταβέρνα, την απέραντη θάλασσα, το χωματόδρομο, τους περαστικούς. Βλέπω παρές παιδιών να κλοτσάνε τόπια και να γλείφουν με λαιμαργία παγωτά, ζευγαράκια να περπατούν αγκαλιασμένα, αλλάζοντας φιλία, ασπρομάλλες γιαγιάδες να σπρώχνουν καροτσάκια με μωρά... Που και που ρίχνω μια ματιά κάτω στην αυλή και διακρίνω την Έβενίνα ανάμεσα στις μολόχες και τα χαμομήλια να ταΐζει τα επτά ολόμαυρα γατάκια μας. Όλα είναι τόσο ήρεμα..., τόσο γαλήνια., τόσο ειρηνικά...»

Πώς είναι δυνατόν να συνέβησαν όλα αυτά που συνέβησαν, αναρωτιέμαι, και προσπαθώ να πείσω τον εαυτό μου ότι ποτέ μα ποτέ δεν μπορεί να συμβεί πάλι κάτι τέτοιο. Στο βάθος της καρδιάς μου, όμως, ξέρω ότι εδώ στο νησί μας, όπως κι αλλού, οι γάτες ξεχνάνε, οι άνθρωποι ξεχνάνε και η τρέλα δεν θέλει πολύ να φουντώσει πάλι, φτου ξανά κι απ' την αρχή.....»

«..... Έχασα, θα με ρωτήσετε, την πίστη μου στους ανθρώπους; Πώς να την χάσω όταν, εκτός από τους Τουλιέλμους Ζελαγόπες και τους Αρμάνδους Φαπασίν, υπάρχουν οι Μαριλένες και οι κυρα-Ρήνες και ποιος ξέρει πόσοι τέτοιοι ακόμα;.....»

Ευγένιος Τριβιζάς «Η τελευταία μαύρη γάτα»

Η πίστη, λοιπόν στους ανθρώπους, στις ιδέες και στις προσπάθειες είναι αυτή που ωθεί την δημιουργικότητα. Διαφορετικοί άνθρωποι, διαφορετικές ιδέες, διαφορετικές προσπάθειες. Ίδιος, όμως, ο στόχος. Το μοίρασμα, η αποδοχή, ο σεβασμός.

Καλή Ανάγνωση!

Η συντακτική ομάδα

Δυο τοπικά Θεματικά δίκτυα

Ιωάννα Γρηγορίου
Υπεύθυνη σχολικών δραστηριοτήτων ΔΔΕ Αργολίδας
Msc Διαπολιτισμική εκπαίδευση Τα ελληνικά ως δεύτερη
ή ξένη γλώσσα
Msc Διοίκηση και Οργάνωση Αθλητικών Οργανισμών
και εγκαταστάσεων
Απόφοιτος ΤΕΦΑΑ και Τμήματος θεατρικών Σπουδών

Τον περασμένο Νοέμβριο, ιδρύθηκαν στην Αργολίδα, δυο τοπικά θεματικά δίκτυα που απευθύνονται στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και φορείς παιδείας, πολιτισμού και της τοπικής αυτοδιοίκησης του νομού μας. Η καινοτομία των δυο τοπικών θεματικών δικτύων έγκειται ακριβώς στο γεγονός ότι αποτελούν δίπολα, ανάμεσα στον πολιτισμό και την αγωγή υγείας. Δεν αποτελούν μια ακόμα προσπάθεια να γνωρίσουν οι έφηβοι μαθητές τον τόπο τους απλά, αλλά μια προσπάθεια βαθύτερης κατανόησης εννοιών όπως η αποδοχή της διαφορετικότητας, η σχηματοποίηση της ταυτότητας, αλλά και τα ανθρώπινα δικαιώματα, μέσα από το πολιτισμικό φορτίο που φέρουν τα μνημεία του τόπου.

Πιο αναλυτικά, η ιδέα βρίσκεται κρυμμένη στο γεγονός ότι, η Αργολίδα, είναι διάσπαρτη με ακροπόλεις, τείχη, και κάστρα που γέννησαν σπουδαίους πολιτισμούς και χτίστηκαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους από τους προγόνους μας αλλά και από άλλους λαούς οι οποίοι πέρασαν διαμέσου των αιώνων ως κατακτητές και άφησαν τα ίχνη τους, σε αυτά τα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς. Αυτές οι οχυρωματικές κατά βάση κατασκευές, διαδραμάτισαν

πολλαπλούς ρόλους στην κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική και θρησκευτική ζωή των τοπικών κοινωνιών. Λόγω της ιδιαίτερης σημασίας τους αποτελούν γέφυρα από το παρελθόν στο παρόν και με αειφορική διαχείριση στο μέλλον, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη της περιοχής μας.

Με αυτό το σκεπτικό, ιδρύθηκε νέο Τοπικό Θεματικό Δίκτυο με θέμα: **«Τείχη, κάστρα, ακροπόλεις της Αργολίδας, η συνύπαρξη του διαφορετικού».**

Με όραμα τη δημιουργία υγιών ατόμων, που αναπτύσσονται σε υγιές φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον τα οποία ενδιαφέρονται να το κατανοήσουν καλύτερα, αλλά και να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για τη βελτίωσή τους ως ενεργοί πολίτες, προβαίνει στη δημιουργία των δυο Τοπικών Θεματικών Δικτύων.

Σκοποί της δημιουργίας του τοπικού δικτύου με θέμα **«Τείχη, κάστρα, ακροπόλεις της Αργολίδας, η συνύπαρξη του διαφορετικού»** είναι: Α. Η επαφή των μαθητών με τα μνημεία πολιτισμού του τόπου τους. Β. Η κατανόηση της σημασίας και των πολλαπλών ρόλων που έπαιξαν τα κάστρα, τα τείχη και οι ακροπόλεις στην ιστορική εξέλιξη και τη ζωή των ανθρώπων. Γ. Η συνειδητοποίηση από τους μαθητές της σχέσης των ακροπόλεων, των κάστρων, και των τειχών στο πέρασμα των αιώνων και σε σχέση με σπουδαίες προσωπικότητες που σημάδεψαν

την νεότερη και σύγχρονη ιστορία. Δ. Η διαπίστωση από τους μαθητές των επιπτώσεων της αλληλεπίδρασης ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος και η ευαισθητοποίηση τους στη κατεύθυνση της εξεύρεσης τρόπων αειφορικής διαχείρισης του χώρου. Ε. Η διαμόρφωση αξιών, στάσεων και συμπεριφορών προστασίας. ΣΤ. Η μελέτη της κοινωνικής δομής και της οργάνωσης του κάστρου, καθώς και των συνθηκών διαβίωσης και διατροφής των κατοίκων.

Στόχοι της δημιουργίας του τοπικού δικτύου με θέμα: **«Τείχη, κάστρα, ακροπόλεις της Αργολίδας, η συνύπαρξη του διαφορετικού»** είναι: α. Να αναπτύξουν οι μαθητές, την ικανότητα της κριτικής σκέψης, λήψης αποφάσεων αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες, ερευνώντας και παρατηρώντας το χώρο, μέσα από τη βιωματική προσέγγιση. β. Να αναπτύξουν δράσεις σχετικά με τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. γ. Να μετατραπούν οι μαθητές σε ενεργούς πολίτες που θα λαμβάνουν πρωτοβουλίες προάσπισης της πολιτισμικής και φυσικής τους κληρονομιάς. δ. Να συντονιστούν τοπικοί φορείς (πανεπιστήμιο, φορείς πολιτισμού, μουσεία, ΚΠΕ, παράρτημα εθνικής πινακοθήκης, παράρτημα Harvard, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης) με συνισταμένη την παροχή κάθε δυνατής βοήθειας στις σχολικές μονάδες για την σε βάθος κατανόηση εννοιών που άπτονται με την ιστορική εξέλιξη των μνημείων και των πολλαπλών ρόλων που εκείνα επιτέλεσαν. ε. Να αναλυθεί η σημειολογική και συμβολική επιλογή και κατασκευή των συγκεκριμένων μνημείων πολιτισμού. στ. Να ενθαρρυνθεί η μαθητική πρωτοβουλία, μέσα από δραστηριότητες όπως φωτογραφία, σχέδιο, κινηματογράφος. ζ. Να αναζητηθούν τα πολιτισμικά στοιχεία που δημιουργούν την ταυτότητα μέσα από το πέρασμα του χρόνου.

Όμως η Αργολίδα, φέρει και την μοναδική κληρονομιά στο κόσμο, να διαθέτει αρχαία θέατρα που φιλοξένησαν θεατρικά δρώμενα ύψιστης αξίας, που μαρτυρούν στιγμές που η διάνοηση έφτασε στο απόγειό της. Μνημεία που μέσα στο χρόνο απέκτησαν πολλαπλές χρήσεις, για να φτάσουν κάποια στιγμή μέσα από το πέρασμα των γενεών στα χέρια των σημερινών εφήβων.

Εφορμούμενοι από το γεγονός, ιδρύσαμε νέο τοπικό θεματικό δίκτυο με θέμα: **«Αρχαία θέατρα της Αργολίδας, η Παιδεία και η Τέχνη στην προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων»**

Σκοποί της δημιουργίας του εν λόγω τοπικού δικτύου είναι: Α. Η επαφή των μαθητών με τα μνημεία πολιτισμού του τόπου τους. Β. Η ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με τη διαχρονική θεματολογία των θεατρικών κειμένων και ο τρόπος με τον οποίο πραγματεύεται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Γ. Η προαγωγή των μαθητών σε πολίτες που θα λαμβάνουν πρωτοβουλίες προάσπισης της πολιτισμικής και φυσικής τους κληρονομιάς. Δ. Η ενεργοποίηση τοπικών φορέων (πανεπιστημίου, φορέων πολιτισμού, μουσείων, παραρτήματος εθνικής πινακοθήκης, παραρτήματος Harvard, ΚΠΕ, φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης) με συνισταμένη την παροχή κάθε δυνατής βοήθειας στις σχολικές μονάδες αρμοδιότητας για την σε βάθος κατανόηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Ε. Η σημειολογική και συμβολική ανάλυση της

επιλογής και κατασκευής των μνημείων πολιτισμού, εν προκειμένω, των αρχαίων θεάτρων, ως σημείο συμπόρευσης με τη γέννηση και την έννοια της δημοκρατίας. ΣΤ. Η κατανόηση της αξίας του θεάτρου ως μέσο θεραπείας για τη ψυχή και το σώμα. Ζ. Η γνώση της μεγάλης αξίας του θεάτρου ως μέσο παιδείας και διαμόρφωσης αισθητικών κριτηρίων. Η. Η προβολή της άρρηκτης σχέσης φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και η ευαισθητοποίηση στην εξεύρεση τρόπων αειφορικής διαχείρισης του χώρου.

Στόχοι της δημιουργίας του τοπικού δικτύου με θέμα: «**Αρχαία θέατρα της Αργολίδας, η Παιδεία και η Τέχνη στην προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων**» είναι: α. Να αναπτύξουν οι μαθητές την ικανότητα της κριτικής σκέψης, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες, ερευνώντας και παρατηρώντας το χώρο, μέσα από τη βιωματική προσέγγιση. β. Να ευαισθητοποιηθούν και να αναλάβουν, πρωτοβουλίες προάσπισης της πολιτισμικής και φυσικής τους κληρονομιάς. γ. Να κατανοήσουν σε βάθος έννοιες που άπτονται της ιστορικής εξέλιξης των μνημείων και τους πολλαπλούς ρόλους που επιτέλεσαν. δ. Να μπορέσουν να διακρίνουν το σημειολογικό και συμβολικό χαρακτήρα της κατασκευής των συγκεκριμένων μνημείων πολιτισμού ενταγμένων στο συγκεκριμένο φυσικό περιβάλλον. ε. Να ενθαρρυνθεί η μαθητική πρωτοβουλία, μέσα από δραστηριότητες όπως: σκηνογραφία, σκηνοθεσία, ενδυματολογία, φωτογραφία, κινηματογράφος, υποκριτική.

Τα δίκτυα αυτά έχουν σα στόχο να βοηθήσουν σε μια συστράτευση φορέων προς όφελος των εφήβων μαθητών, ώστε εκείνοι μέσα από την κατανόηση της δικής τους ταυτότητας και το ενδιαφέρον για τη πολιτισμική τους κληρονομιά, να αποκτήσουν συνείδηση πολιτειότητας.

Τα λογότυπα των δικτύων είναι έργο της Βίκυς Καχριμάνη

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

Βάνα Πιάκου
Κοινωνική Λειτουργός
1^ο Δημοτικό Σχολείο Ναυπλίου

Πολλές φορές από την καθημερινή εμπειρία μας καταλαβαίνουμε ή αισθανόμαστε, περισσότερο ή λιγότερο ο καθένας μας, ότι όταν χρειάζεται να πληροφορηθούμε ή να μάθουμε κάτι, κάποιος από μας προτιμούμε (γιατί έτσι θα το καταλάβουμε ή θα το θυμόμαστε καλύτερα) είτε να μας το πούνε προφορικά, να το ακούσουμε δηλαδή (ακουστικός τύπος), είτε να το δούμε, να δούμε δηλαδή τι γράφει, και αν είναι δυνατό να δούμε και καμιά εικόνα (οπτικός τύπος). Άλλοι πάλι θεωρούν ότι θα καταλάβουν κάτι καλύτερα αν εκείνη την ώρα που ακούνε κάτι βρίσκονται σε κίνηση ή ασχολούνται ταυτόχρονα και με καμιά δουλειά, καθώς διατηρούν την εγρήγορση και την προσοχή τους με κάποια κινητική δράση (κινησθητικός τύπος). Άλλοι πάλι θέλουν να είναι συνέχεια με ανθρώπους ενώ δουλεύουν ή διαβάζουν (εξωστρεφείς), ενώ άλλοι θέλουν να είναι μόνοι τους, γιατί οι άλλοι τους διασπούν την προσοχή (εσωστρεφείς). Άλλοι θέλουν να λειτουργούν με αυστηρό πρόγραμμα (ο τύπος του προγράμματος), ενώ άλλοι περισσότερο χαλαρά χωρίς αυστηρές προθεσμίες (ο χαλαρός τύπος).

Άλλοτε πάλι, κάποιος από μας για να καταλάβουν κάτι προτιμούν αυτό που ακούν ή διαβάζουν να περιγράφεται αναλυτικά, βήμα- βήμα δηλαδή, για το τι πρέπει να κάνουν και πως (λεπτομερής - αναλυτικός τύπος). Ενώ άλλοι φαίνεται ότι προτιμούν να καταλάβουν γενικά, ή στο περίπου, τι θέλει να πει ή τι εννοεί κάποιος, ή τι γράφει σε ένα κείμενο, για να απαντήσουν ή να κάνουν κάτι - θέλουν δηλαδή να ξέρουν σε γενικές γραμμές τι λέει κάποιος συνολικά (ολιστικός τύπος). Άλλοι πάλι, όταν θέλουν να πουν ή να κάνουν ή να γράψουν κάτι, το σκέφτονται και το ξανασκέφτονται (διασκεπτικός τύπος), ενώ άλλοι πολύ εύκολα γράφουν, απαντούν ή παίρνουν μια απόφαση (παρορμητικός τύπος). Άλλοι πάλι μπορεί, όταν μιλούν ή σκέφτονται, να χρησιμοποιούν με μεγαλύτερη ευχέρεια και πλαστικότητα τη γλώσσα κάνοντας πιο εύκολα μεταφορές, παρομοιώσεις και αναλογίες (αναλογικός τύπος), από άλλους που είναι πολύ πιο ξεροί - ακριβολόγοι στο τρόπο που διατυπώνουν κάτι με τη γλώσσα (κυριολεκτικός τύπος).

Από όσα αναφέραμε παραπάνω, μπορεί κανείς να καταλάβει ότι όλοι δεν μαθαίνουμε, ή δεν λειτουργούμε με τον ίδιο τρόπο όταν είναι να μάθουμε ή να κατανοήσουμε κάτι, ή και να πάρουμε αποφάσεις για το τι να κάνουμε στα μαθήματα ή στη δουλειά μας.

Αυτές οι παραπάνω διακρίσεις ανάμεσα σε μαθησιακούς τύπους ή σε προτιμήσεις για στυλ μάθησης, είναι σημαντικές διότι τονίζουν τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στους μαθητές και στο πώς αυτοί συμπεριφέρονται και προτιμούν να μαθαίνουν.

Είναι ακόμα σημαντικές καθώς μπορεί να επηρεάζουν τις κρίσεις μας, είτε είμαστε εκπαιδευτικοί, είτε γονείς, για το πώς θεωρούμε ότι θα πρέπει να μαθαίνουν και να εκδηλώνουν συμπεριφορές μάθησης οι μαθητές ή τα παιδιά μας στην τάξη. Ως ενήλικες, δηλαδή, μπορεί να προβάλλουμε την δική μας εμπειρία και το δικό μας μαθησιακό στυλ στους μαθητές ή τα παιδιά μας (κατά τη γνώμη μας το σωστό μαθησιακό στυλ), που όμως μπορεί να ταιριάζει ή να μην ταιριάζει με τον τρόπο που προτιμούν να μαθαίνουν.

Σκεφτείτε, για παράδειγμα, ότι υπάρχει μια αρκετά ισχυρή, συγχή και διαδεδομένη άποψη, ότι αυτός που δουλεύει μόνος του και με προσεκτικά βήματα στα μαθήματα και την τάξη (ο υπάκουος και “καλός” μαθητής, ή αλλιώς, ο εσωστρεφής - αναλυτικός - διασκεπτικός τύπος), λογικά θα πρέπει να φέρνει καλύτερους βαθμούς από αυτόν που του αρέσει η κουβέντα και η συναναστροφή με τους άλλους, που απαντά γρήγορα στις ερωτήσεις που του κάνουν (εξωστρεφής - ακουστικός, αλλά και τύπος που μοιάζει παρορμητικός), καθώς μιλάει γρήγορα, πολύ και απαντά στα γρήγορα.

Είναι έτσι; Η αλήθεια είναι πως όχι. Γιατί μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε (ανακαλώντας από τη μνήμη μας από τα μαθητικά μας χρόνια), ότι υπάρχουν μαθητές που αν και «φασαριόζοι», μαθαίνουν γρήγορα και είναι ακριβείς και εύστοχοι στις απαντήσεις τους. Συνεπώς, και οι δύο μπορεί να είναι εξίσου καλοί ή κακοί μαθητές με ανάλογες ικανότητες σε γνωστικό επίπεδο (νοημοσύνη), και μπορεί να έχουν εξίσου καλούς ή κακούς βαθμούς στις εξετάσεις, που τους χαρακτηρίζουν ως εξίσου λιγότερο ή περισσότερο αποτελεσματικούς. Όπως επίσης θα μπορούσε εξίσου να είναι και οι δύο χαμηλών δυνατοτήτων και νοημοσύνης.

Φανταστείτε τώρα, ένα δάσκαλο (πιθανώς εσωστρεφή και αναλυτικό τύπο) που θεωρεί ότι ένας μαθητής για να μάθει στην τάξη, πρέπει να είναι ήσυχος, υπάκουος, και προσεκτικός που κάνει δουλειά βήμα-βήμα (δηλαδή, όπως είναι ο ίδιος). Άρα, ο πρώτος παραπάνω μαθητής, είναι το υπόδειγμα, ενώ ο δεύτερος που φαίνεται ζωηρός και επιπόλαιος είναι το παράδειγμα προς αποφυγή. Μάλιστα, ένας τέτοιος δάσκαλος, τουλάχιστον στην αρχή, ίσως να θεωρήσει ότι ο πρώτος μαθητής θα πρέπει να αμειφθεί με βαθμό, ως υπόδειγμα μαθητή, ενώ ο δεύτερος θα πρέπει να τιμωρηθεί με χαμηλότερο βαθμό ως μαθητής επιπόλαιος που κάνει φασαρία. Κάτι τέτοιο, όπως είπαμε παραπάνω, δεν ισχύει. Πόσο καιρό, όμως, θα χρειαζόταν ένας δάσκαλος, που θα μπορούσε να είναι και άπειρος, για να καταλάβει τις ιδιαιτερότητες του κάθε μαθητή; ... Δύο μήνες..., ένα εξάμηνο..., ένα εννιάμηνο.....; Τι επίδραση θα είχε στους μαθητές η διαφορετική στάση απέναντί τους, στάση βασισμένη στην εικόνα που έχει ο ίδιος για τον εαυτό του και το, κατά τη γνώμη του, «ορθό» μαθησιακό στυλ; Δε θα βοηθούσε. λοιπόν από πριν να γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες των μαθητών, ...του ενός..., του άλλου,... του άλλου ..., των 25 περίπου μαθητών στην τάξη;

Όσα αναφέρθηκαν παραπάνω σχετίζονται με την έννοια των ατομικών διαφορών που υπάρχουν ανάμεσα στους ανθρώπους, στους δασκάλους και τους μαθητές. Ο όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει το μαθησιακό τύπο αναφέρεται και ως μαθησιακό στυλ. Βασίζεται στην παραδοχή ότι κάθε άτομο έχει ένα μοναδικό, διακριτό τρόπο να μαθαίνει, δηλαδή να συλλέγει, να επεξεργάζεται και να οργανώνει τις πληροφορίες. Η έννοια μαθησιακό στυλ αναγνωρίζεται σαν μια πολυδιάστατη έννοια η οποία συνδέεται με γνωστικές διεργασίες, με στοιχεία προσωπικότητας, με το κοινωνικό πλαίσιο και τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος μάθησης, αλλά και με την εγκεφαλική λειτουργία. Τα μαθησιακά στυλ μπορούν να ειδωθούν ως διακριτοί τρόποι προσαρμογής στο περιβάλλον που αναπτύσσονται και εδραιώνονται αργά μέσα από τις διάφορες εμπειρίες, και είναι αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στα βασικά ατομικά χαρακτηριστικά (τη γενική ικανότητα και νοημοσύνη, επιμέρους ικανότητες, προσωπικότητα, το χαρακτήρα, το ταμπεραμέντο) και τα διαρκή εξωτερικά χαρακτηριστικά των συνθηκών όπου πραγματοποιείται η μάθηση (εκπαίδευση, τυπικές και άτυπες μορφές εκπαίδευσης, απαιτήσεις εργασίας, σε ένα κοινωνικό-πολιτισμικό περιβάλλον). Έτσι, ανάλογα με το περιβάλλον μάθησης το άτομο μπορεί να αναπτύξει, ως ένα βαθμό, διαφορετικά ατομικά στυλ

δράσης και μάθησης. Αυτά τα μαθησιακά στυλ λειτουργούν προβλέποντας τη συμπεριφορά αλλά και την επιτυχία σε διαφορετικές καταστάσεις.

Οι διαστάσεις που αναφέρονται στα μαθησιακά στυλ αποτελούν ουσιαστικά το αποτέλεσμα της προσαρμογής του μαθητή ως άτομο στα μαθησιακά περιβάλλοντα και προσδιορίζουν τους τρόπους με τους οποίους το άτομο μαθαίνει καλύτερα. Μάλιστα, από κάποιους ερευνητές υποστηρίζεται ότι σε κάποια αντικείμενα μάθησης, το γνωστικό μαθησιακό στυλ μπορεί να προβλέψει καλύτερα την επιτυχία ενός μαθητή, παρά η γενική του ικανότητα ή νοημοσύνη. Αλλά, και ευρύτερα στο χώρο της εκπαίδευσης, ερευνητές υποστηρίζουν ότι τα μαθησιακά γνωστικά στυλ έχουν σημαντική προβλεπτική αξία ως προς την ακαδημαϊκή επίτευξη, κοντά στις γενικές ικανότητες και τη νοημοσύνη.

Άλλωστε ήδη από την εφαρμοσμένη Εργασιακή Ψυχολογία τα μαθησιακά γνωστικά στυλ θεωρούνται σημαντικά καθώς μπορεί να επηρεάζουν τη συμπεριφορά τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο σε μία επιχείρηση, αλλά αποτελούν και μια κρίσιμη παράμετρο που λαμβάνεται υπόψη για την επιλογή προσωπικού, την επικοινωνία στην επιχείρηση, σε θέματα διαχείρισης κρίσεων, αλλά και την καθοδήγηση σε θέματα επαγγελματική επιλογής.

Από όσο αναφέραμε παραπάνω, η ανίχνευση των μαθησιακών στυλ προσανατολίζει σε συμπεράσματα που αφορούν τόσο στο πως θα μπορούσαν να γίνουν πιο αποτελεσματικές οι μέθοδοι διδασκαλίας, όσο και στο πως θα μπορούσαν να εδραιώσουν οι μαθητές μας λειτουργικά και αποτελεσματικά στυλ μάθησης ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες τους.

Ως προς τις μεθόδους διδασκαλίας τα συμπεράσματα ερευνών που εξετάζουν τη σχέση του στυλ διδασκαλίας και μάθησης, υποστηρίζουν την ανάγκη τροποποίησης της διδασκαλίας ώστε να συμπεριλάβει διδακτικές μεθόδους και τεχνικές που να εναρμονίζονται με το μαθησιακό στυλ των εκπαιδευομένων. Κάτι τέτοιο, θα συνέβαλε στην αύξηση του κινήτρου, της αυτοπεποίθησης και της επίδοσης των μαθητών.

Ως προς την εδραίωση από τους μαθητές λειτουργικών και αποτελεσματικών στρατηγικών μάθησης ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες τους και τα προσωπικά τους στυλ, επισημαίνεται από την επιστημονική έρευνα ότι οι εκπαιδευτικές παρεμβάσεις θα πρέπει να στρέφονται τόσο προς την κατεύθυνση της εκπαίδευσης με βάση τον τρόπο που ταιριάζει στο προσωπικό στυλ του μαθητή, όσο και προς την κατεύθυνση της εκπαίδευσης σε εναλλακτικά στυλ ώστε να επιτυγχάνεται από ένα σύστημα εκπαίδευσης η επιθυμητή και αναγκαία «καλλιέργεια της ευελιξίας στη μάθηση».

«Το ζητούμενο της Διαπολιτισμικής εκπαίδευσης ενηλίκων και η σχέση της με την ομαλή ένταξη των μεταναστών στην κοινωνία μας »

Ματίνα Γκόγκα
Σύμβουλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου
Δυναμικού

Το προφίλ της χώρας μας είναι μια πολυπολιτισμικό και καθώς η ροή μεταναστών ολοένα και μεγαλώνει, θα κληθούμε, κατά τα φαινόμενα, να εκπαιδεύουμε όλο και περισσότερους ενηλίκους και ανηλίκους ανθρώπους που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό περιβάλλον.

Ζητούμενο, που προκύπτει από τη μετακίνηση πληθυσμών, είναι να γίνει η κοινωνία μας ουσιαστικά διαπολιτισμική. Παρόλο που οι όροι «πολυπολιτισμικός» και «διαπολιτισμικός» δεν είναι εκ πρώτης όψεως διακριτοί εννοιολογικά, υπάρχουν διαφορές. Ο όρος πολυπολιτισμικός χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια κοινωνική πραγματικότητα όπως προκύπτει από την ανάλυση της ίδιας της λέξης στα συνθετικά της: πολλοί πολιτισμοί μαζί, ενώ ο όρος διαπολιτισμικός σχετίζεται με την εκπαίδευση και περιγράφει τη συνεργασία, αποδοχή και αλληλεπίδραση ανάμεσα σε άτομα που τα χαρακτηρίζει πολιτισμική ετερότητα.

Το ανθρώπινο δυναμικό που εισρέει στην χώρα μας πέρα από την αρχική υποδοχή και όλες τις νόμιμες διαδικασίες, είναι απαραίτητο, για να ενταχθεί ομαλά, να εκπαιδευτεί και να αξιοποιηθεί σωστά, καθώς μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα (και ήδη συμβάλει) στην (πολυσυζητημένη και πολυπόθητη) ανάπτυξη χωρίς να διαταραχθεί η κοινωνική συνοχή. Κανένας άνθρωπος δεν περισσεύει.

Χρειάζεται στρατηγική ανα-διαμόρφωση της Παιδείας. Το θεωρητικό υπόβαθρο και τα εργαλεία υπάρχουν, το ανθρώπινο δυναμικό επίσης. *Δια βίου μάθηση, εκπαίδευση ενηλίκων*, είναι έννοιες που έχουν πλέον γίνει θεσμός και στην χώρα μας.

Μια προοπτική για να ανταποκριθούμε στις "προκλήσεις των καιρών" είναι όχι απλά να εκπαιδευτούν περισσότεροι εκπαιδευτές ενηλίκων, οι οποίοι με τη σειρά τους θα εκπαιδεύσουν το νεοεισερχόμενο ανθρώπινο δυναμικό που θα παραμείνει στη χώρα μας σε ειδικότητες που χρειαζόμαστε. Είναι απαραίτητο η εκπαίδευσή τους να περιλαμβάνει μια κεντρική, ουσιαστική διάσταση: την απόκτηση *διαπολιτισμικής ικανότητας*, με έντονα βιωματικά στοιχεία. Μόνο έτσι οι εκπαιδευτές θα γίνουν ικανοί να διαχειριστούν λειτουργικά την ετερότητα, να αποκτήσουν ενσυναίσθηση προς το διαφορετικό, να απορρίψουν προηγούμενες στερεοτυπικές απόψεις και συμπεριφορές, ώστε σταδιακά να μπορέσουν να γίνουν κατόπιν καταλύτες ώστε να αλλάξουν προηγούμενες αρνητικές αντιλήψεις και στάσεις, να καλλιεργήσουν οι ίδιοι τη νοοτροπία της αποδοχής της διαφορετικότητας.

Όπως υποστηρίζει ο Mezirow, ο θεωρητικός της μετασχηματίζουσας μάθησης, η *ανάλυση της εμπειρίας*, ιδιαίτερα αξιοποιήσιμη παράμετρος της ενεργητικής μάθησης, και η *ανάπτυξη κριτικού στοχασμού* επάνω στις παραδοχές (πεποιθήσεις) που έχουν εμφυτευθεί σε όλους μας από το πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο μεγαλώνουμε και συχνά οδηγούν σε δυσλειτουργική συμπεριφορά, μπορεί να βοηθήσουν τους εκπαιδευτές σταδιακά να αποκτήσουν το επιθυμητό προφίλ ενός πραγματικά διαπολιτισμικού εκπαιδευτή. Ενός εκπαιδευτή με κριτική σκέψη, ανοιχτού σε προβληματισμούς και αναζητήσεις,

αλλαγές και αναθεωρήσεις, ο οποίος θα μεταλαμπαδεύσει κριτικά και θα συμβάλει ώστε οι

εκπαιδευόμενοι του να αποκτήσουν γνώσεις, ικανότητες και στάσεις με κριτικό στοχασμό. Υπάρχει αναγκαιότητα κριτικού στοχασμού στην εκπαιδευτική πράξη, στο πλαίσιο της οποίας τίθενται σταδιακά σε κριτική διερεύνηση οι δυσλειτουργικές παραδοχές και αναζητούνται πρακτικές λύσεις εναρμονισμένες με την πραγματικότητα. Οι ενήλικοι είναι εν δυνάμει ικανοί για αυτές τις διεργασίες.

Απώτερος στόχος παραμένει η ολόπλευρη ανάπτυξη των ανθρώπων, η εναρμονισμένη ένταξη και εποικοδομητική τους συμμετοχή στις διαδικασίες της κοινωνίας που ζουν, η απεξάρτηση από τις δυσλειτουργικές πεποιθήσεις που έχουν υιοθετήσει και η ανάληψη δράσης σε προσωπικό και σε κοινωνικό-πολιτικό επίπεδο, σύμφωνα με τις μετασχηματισμένες αντιλήψεις.

Οι ενήλικοι, -είτε αναφερόμαστε σε εκπαιδευτές που βρίσκονται (ή θα βρεθούν) σε διαδικασία εκπαίδευσης για να αναλάβουν δράση στην εκπαίδευση ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού, εν προκειμένω μεταναστών, είτε οι ίδιοι οι μετανάστες ως εκπαιδευόμενοι-, έχουν κάποια βασικά χαρακτηριστικά: τείνουν προς τον αυτοκαθορισμό, βρίσκονται σε εξελισσόμενη διεργασία ανάπτυξης, διαθέτουν γνώσεις και εμπειρίες καθώς και αντιλήψεις οι οποίες έχουν διαμορφωθεί από το πολιτισμικό περιβάλλον από το οποίο προέρχονται, συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διεργασία με δεδομένες προθέσεις και προσδοκίες, έχουν διαμορφώσει προσωπικούς τρόπους μάθησης.

Είναι σημαντικό στην εκπαίδευση ενηλίκων (εκπαιδευτών κι εκπαιδευομένων) να διερευνώνται τα εμπόδια στη μάθηση (εξωτερικά και εσωτερικά) που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευόμενοι και να αναζητούνται δημιουργικά τρόποι υπέρβασής τους. Η ύπαρξη κυρίως εσωτερικών εμποδίων στη μάθηση, οδηγεί πολλές φορές στην ανάπτυξη μηχανισμών άμυνας, εκ μέρους των εκπαιδευομένων, που εκδηλώνονται άλλοτε με ήπιο τρόπο (π.χ. αρνητισμός, εκλογίκευση, μετατόπιση συζήτησης) και άλλοτε εντονότερα (άμεση ή έμμεση παραίτηση από την εκπαιδευτική διαδικασία). Οι προϋπάρχουσες εμπειρίες, γνώσεις, στάσεις, αξίες στις οποίες οι εκπαιδευόμενοι έχουν επενδύσει συναισθηματικά, με αποτέλεσμα να προσκολλώνται σε αυτές, καθώς επίσης και ψυχολογικοί παράγοντες, μπορεί να προκαλέσουν εμπόδια και άμυνες στην όλη διαδικασία.

Όλα τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευόμενων μπορεί να λειτουργήσουν ως καταλύτες για δημιουργική και αποτελεσματική μάθηση, μπορεί όμως να αποτελέσουν και τροχοπέδη, αν οι εκπαιδευτές τους δεν είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις, αν δεν έχουν διαπολιτισμική γνώση, δεξιότητες και συνειδητοποίηση ώστε να τα διαχειριστούν αποτελεσματικά.

Εστιάζοντας στην ευαίσθητη κοινωνική ομάδα των μεταναστών, οι εκπαιδευτές τους είναι κρίσιμο να διαθέτουν διαπολιτισμική γνώση: να κατανοούν δηλαδή τον κοινωνικό ρόλο των μειονοτήτων σε μία χώρα χωρίς τις παρωπίδες της αρνητικότητας προς την ετερότητα, να γνωρίζουν αρκετά για την κουλτούρα απ' όπου προέρχονται οι εκπαιδευόμενοι και να αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες και τα εμπόδια που συναντούν τα άτομα που ανήκουν σε μειονότητες στην καθημερινή τους ζωή και επαφή με το Άλλο, το διαφορετικό.

Είναι επίσης κρίσιμο να διαθέτουν διαπολιτισμικές δεξιότητες: Να έχουν την ικανότητα να μοιράζονται και να σέβονται την κοσμοαντίληψη του εκπαιδευομένου τους, να έχουν αποκτήσει ρεπερτόριο λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας κατάλληλο σε μια πληθώρα διαφορετικών πολιτισμικών πλαισίων, να είναι ικανοί να δέχονται και να στέλνουν με ακριβή τρόπο λεκτικά και μη λεκτικά μηνύματα προς ανθρώπους προερχόμενους από διαφορετικές κουλτούρες, να είναι ευέλικτοι στην αλλαγή

ή αναπροσαρμογή του πλαισίου δουλειάς τους προς όφελος του πολιτισμικά διαφορετικού εκπαιδευμένου. Είναι επίσης απαραίτητο να διαθέτουν διαπολιτισμική συνειδητοποίηση: να γνωρίζουν το δικό τους πολιτισμικό υπόβαθρο, να είναι ενήμεροι σχετικά με το ποιές δικές τους πεποιθήσεις και αξίες πηγάζουν από το πολιτισμικό τους υπόβαθρο, καθώς και να νιώθουν άνετα και να αποδέχονται τις πολιτισμικές διαφορές που υπεισέρχονται μεταξύ εκπαιδευτή κι εκπαιδευόμενου, να συνειδητοποιούν ότι καμία θεωρία ή γνώση δεν είναι πολιτισμικά, πολιτικά και ηθικά ουδέτερη, καθώς και να διερευνούν διαρκώς τον τρόπο με τον οποίο η επαγγελματική τους εξουσία μπορεί να επηρεάσει τη μαθησιακή διαδικασία αλλά και την έκβαση αυτής.

Οι εκπαιδευτές των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων πληθυσμού όπως οι μετανάστες μετασχηματίζονται σε διαπολιτισμικούς υπό την προϋπόθεση ότι βρίσκονται σε διαδικασία διαρκούς επαγγελματικής ανάπτυξης ώστε να βελτιώνουν συνεχώς τις ικανότητες που διαθέτουν, παρακολουθώντας και συμμετέχοντας στις εξελίξεις του πεδίου. Προϋπόθεση παράλληλα είναι να βρίσκονται σε διαδικασία διαρκούς προσωπικής ανάπτυξης. Έτσι, θα εντοπίζουν τις προσωπικές τους πεποιθήσεις, αξίες και περιορισμούς κατά τη συνάντηση με το διαφορετικό, αλλά και θα αναγνωρίζουν με ενσυναίσθηση τις ανάγκες των ανθρώπων οι οποίοι θα αναζητήσουν την υποστήριξη και τις υπηρεσίες τους, και θα καλλιεργούν διαρκώς την ικανότητα να διευκολύνουν την επικοινωνία και να ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση, "δίνοντας το λόγο" κατά την μαθησιακή διαδικασία στην ομάδα των εκπαιδευομένων, αξιοποιώντας το δυναμικό τους μετασχηματιστικά, ώστε με τη σειρά τους να αποδεχθούν και δημιουργικά, χωρίς εντάσεις, να ενσωματώσουν στοιχεία του "κυρίαρχου" πολιτισμού στον οποίο καλούνται να ζήσουν.

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση αναπτύχθηκε από την επιτακτική ανάγκη να επαναπροσδιοριστεί η σχέση μεταξύ εκπαίδευσης και πολυ-πολιτισμικής κοινωνίας και αποτελεί γέφυρα που επιτρέπει την επικοινωνία και αλληλεπίδραση δύο ή περισσότερων πολιτισμών. Πέρα από τον κεντρικό σχεδιασμό μιάς εκπαιδευτικής πολιτικής που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις σύγχρονες κοινωνικές απαιτήσεις, οι εκπαιδευτές ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, "κρίνονται" σε ατομικό αλλά και κοινωνικό επίπεδο, εκ του αποτελέσματος.

Για τη δημιουργία του άρθρου αναφέρθηκα στο υλικό της εκπαίδευσής μου ως Διαπολιτισμικού Συμβούλου σε ετήσια επιμόρφωση από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και το ΕΚΕΠ - ΕΟΠΠΕΠ και στην κάτωθι βιβλιογραφία:

- Freire P. (1977). *Η αγωγή του καταπιεζόμενου*, Ράππας, Αθήνα. Εκπαίδευση Εκπαιδευτών Ενηλίκων. Εκπαιδευτικό Υλικό. Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης στα Κ.Ε.Ε. και στο Κ.Ε.Ε.ΕΝ.ΑΠ. Αθήνα: Ι.Δ.ΕΚ.Ε.
- Illeris K. (2002) “*Understanding the conditions of adult learning*”, *Adults Learning*, 14 (4), σ. 18-20
- Jarvis, P. (2004). *Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση: θεωρία και πράξη*, (μτφρ. Α. Μανιάτη). Μεταίχμιο, Αθήνα
- Mezirow J. (1991). *Transformative Dimensions of Adult Learning*, Jossey – Bass, San Francisco
- Mezirow J. (2000). “*Learning to Think Like an Adult: Core Concepts of Transformation Theory*”, στο
- Mezirow J. και συνεργάτες, *Learning as Transformation*, Jossey – Bass, San Francisco, σ. 3-33.
- Pedersen,P. & Ivey,A. (1993). *Culture-Centered Counseling and Interviewing Skills*, A practical guide. London

Διαδικτυακός Εκφοβισμός ένας σύγχρονος «λαβύρινθος» ...

Ιωάννα Καββεζού
Κοινωνική Λειτουργός
Κέντρο Πρόληψης ΠΕ Αργολίδας
«Ελπίδα Ζωής»

Ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός είναι μια μορφή εκφοβισμού που ενώ ως φαινόμενο υπάρχει ουσιαστικά από τα μέσα της δεκαετίας του 90 όταν το INTERNET είχε μόλις αρχίσει να γίνεται ευρέως γνωστό, τα τελευταία χρόνια έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις.

Το γεγονός ότι το Διαδίκτυο αποτελεί πλέον χώρο όπου τα παιδιά από ολοένα και μικρότερη ηλικία δραστηριοποιούνται καθώς και το γεγονός της αυξημένης δημοτικότητας των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχει οδηγήσει σε αύξηση των περιπτώσεων cyberbullying.

Ως διαδικτυακό εκφοβισμό θα μπορούσαμε να ορίσουμε κάθε επιθετική συμπεριφορά (απειλές, παρενόχληση, ταπείνωση, προσβολή...) από πρόθεση και με επαναλαμβανόμενο τρόπο με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων ιδιαίτερα των κινητών τηλεφώνων και του διαδικτύου.

Τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον εκφοβισμό μέσω του Διαδικτύου είναι το Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (Electronic Mail), τα Γραπτά Μηνύματα (Text Messaging), οι Ιστότοποι Κοινωνικού Δικτύου (Social Networking Sites), τα Μέρη Συζητήσεως στο Διαδίκτυο (Chat Rooms), τα Blogs, τα Web Sites, ακόμα και τα διαδικτυακά παιχνίδια (Internet Gaming).

Μορφές Διαδικτυακού Εκφοβισμού

- Αποστολή κειμένων, e-mail, SMS, im με προσβλητικό και απειλητικό περιεχόμενο απευθείας σε ένα παιδί ή σε μια ομάδα ατόμων, προκειμένου να ενθαρρυνθούν να πάρουν μέρος στον εκφοβισμό.
- Ανάρτηση προσβλητικών/εξευτελιστικών φωτογραφιών, βίντεο και άλλου υλικού σε ιστοσελίδες, όπου και άλλα άτομα έχουν πρόσβαση, όπως για παράδειγμα blogs, ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης κ.α.
- Δημοσίευση ή αποστολή, προσωπικών ή ευαίσθητων πληροφοριών
- Διάδοση φημών
- Κλοπή ταυτότητας μέσω της δημιουργίας ψεύτικου προφίλ ή υποκλέπτοντας τους κωδικούς πρόσβασης.
Πίσω από την κλεμμένη ταυτότητα μπορεί, να επικοινωνήσει με φίλους του ατόμου αυτού και να αναρτήσει φωτογραφίες και άλλο οπτικοακουστικό υλικό, με σκοπό τον εξευτελισμό του ατόμου αυτού στο περιβάλλον του
- Δημιουργία κάποιου είδους «ψηφοφορίας» σε έναν ιστοχώρο, όπου τα παιδιά μπορούν να ψηφίσουν για το ποιο είναι το πιο άσχημο ή το πιο χοντρό παιδί του σχολείου, με σκοπό να το εξευτελίσουν ή να το ντροπιάσουν.
- Δημοσίευση πραγματικών ή ψεύτικων φωτογραφιών σεξουαλικού περιεχομένου, που απεικονίζουν ένα συγκεκριμένο παιδί και που αποστέλλονται σε πλήθος παραληπτών με e-mail ή μέσω κινητού τηλεφώνου.
- Επαναλαμβανόμενες νεκρές κλήσεις στο κινητό.

Ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός διαφέρει από τα άλλα είδη εκφοβισμού αφού επεμβαίνει στον **προσωπικό χώρο** του παραλήπτη **ανά πάσα στιγμή**. Ένα παιδί μπορεί να εκφοβίζεται στο σπίτι του στον πιο ασφαλή μέχρι τότε χώρο, 24 ώρες την ημέρα και 7 ημέρες την εβδομάδα. Ο θύτης εισβάλλει στο χώρο του θύματος με αποτέλεσμα να μη νιώθει πουθενά πια προστατευμένο.

Το **κοινό μπορεί να είναι πολύ μεγάλο** και να λάβει τα μηνύματα άμεσα

Όσοι εκφοβίζουν μπορεί να είναι πιο εύκολα **ανώνυμοι** γεγονός που κάνει τον εκφοβισμό εξαιρετικά επώδυνο γιατί το θύμα δεν γνωρίζει ποιος τον εκφοβίζει, γιατί και από ποιόν να προφυλαχθεί.

Το **προφίλ του θύτη και του θύματος** μπορεί να διαφέρει. Ο διαδικτυακός εκφοβισμός μπορεί να συμβεί μεταξύ συνομηλίκων αλλά και μεταξύ ατόμων διαφορετικών ηλικιών. Εκπαιδευτικοί έχουν επίσης στοχοποιηθεί. Οι θεατές ενός περιστατικού μπορούν επίσης να γίνουν συμμετοχοί στο διαδικτυακό εκφοβισμό για παράδειγμα, με το να διαδώσουν μια εξευτελιστική φωτογραφία.

Μερικές περιπτώσεις εκφοβισμού μπορεί να είναι το αποτέλεσμα **απερισκεψίας ή άγνοιας των** συνεπειών για παράδειγμα, όταν κάποιος χαρακτηρίζει αρνητικά έναν συμμαθητή του ή έναν φίλο του online, χωρίς να περιμένει ότι το μήνυμα θα προωθηθεί ή θα το δουν άλλοι πέρα από τους άμεσα ενδιαφερόμενους.

Έχει **μεγαλύτερο αντίκτυπο** στο θύμα ακριβώς γιατί ο αριθμός όλων όσων γνωρίζουν το περιστατικό είναι εξαιρετικά μεγάλος.

Είναι συχνά πιο **σκληρός** ακριβώς επειδή η ανωνυμία και η αίσθηση του θύτη ότι είναι αόρατος οδηγούν σε άρση των αναστολών.

Εμπλέκει τους θεατές ως θύτες και δεν τους αφήνει αμέτοχους.

Έχει ως θύματα συχνότερα τα **κορίτσια**.

Τι μπορούν να κάνουν ως γονείς σε περίπτωση διαδικτυακού εκφοβισμού?

Επειδή όπως τονίζει χαρακτηριστικά ο Συνήγορος του παιδιού σχετικά με τον εκφοβισμό – και κατ' επέκταση με το cyber bullying, «τα παιδιά απειλούνται από την αδυναμία των ενηλίκων να τους παρέχουν την αναγκαία παρουσία, συμμετοχή, υποστήριξη και διαπαιδαγώγηση» οι γονείς καλούνται:

► να βρίσκονται σε επαφή με τα παιδιά τους, και να γνωρίζουν την διαδικτυακή τους δραστηριότητα. Όπως δε θα αφήναμε μόνο του το παιδί μας σε ένα άγνωστο μέρος, με άγνωστους ανθρώπους να συμπεριφέρεται όπως εκείνο

επιθυμεί, έτσι δεν το αφήνουμε και στο Διαδίκτυο.

Φυσικά δεν χρειάζεται να είμαστε ειδικοί στις νέες τεχνολογίες για να μπορούμε να προστατεύσουμε τα παιδιά μας στο Διαδίκτυο. Φτάνει να δημιουργήσουμε ένα κλίμα εμπιστοσύνης και επικοινωνίας προκειμένου τα παιδιά να μας μιλήσουν για τυχόν περιστατικά διαδικτυακού εκφοβισμού ή γενικά δραστηριότητες που τα προβλημάτισαν ή τα έφεραν σε δύσκολη θέση. Συχνά τα παιδιά αποφεύγουν να αναφέρουν ότι δυσάρεστο συναντούν στο διαδίκτυο καθώς φοβούνται τις αντιδράσεις των γονιών τους και το ενδεχόμενο να τους διακόψουν ή να τους απαγορεύσουν το internet.

Διαβεβαιώνουμε το παιδί ότι δε φταίει εκείνο γι' αυτό που του συμβαίνει και συνιστούμε να μην απαντά σε εκφοβιστικά σχόλια- μηνύματα, ούτε να προωθεί το ίδιο εκφοβιστικά μηνύματα.

- ▶ Συμβουλευόμαστε το παιδί μας να αποθηκεύει τα μηνύματα καθώς και τη μέρα και την ημερομηνία που τα έλαβε προκειμένου να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία.
- ▶ Αποφεύγουμε να υποβαθμίσουμε το συμβάν του διαδικτυακού εκφοβισμού γιατί η παρενόχληση μπορεί να μη μείνει μόνο σε ηλεκτρονικό επίπεδο.
- ▶ Τέλος απευθυνόμαστε σε φορείς υποστήριξης και φυσικά στις αρχές

Ας μην ξεχνάμε ότι ο Διαδίκτυο δεν είναι παιχνίδι αλλά ένα εργαλείο στα χέρια των παιδιών, και όπως κάθε εργαλείο έχει οδηγίες χρήσης, προειδοποιήσεις, κινδύνους έτσι και το Διαδίκτυο ακολουθεί κανόνες ασφάλειας έτσι ώστε να αποτελεί για όλους χώρο ευχαρίστησης και όχι «πεδίο μάχης».

Στο Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας ΠΕ Αργολίδας «Ελπίδα Ζωής» υπάρχουν καταρτισμένα στελέχη για το φαινόμενο του εθισμού των εφήβων στο διαδίκτυο καθώς και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα παιδιά και οι έφηβοι από την ανεξέλεγκτη χρήση του διαδικτύου (Πρόγραμμα Αριάδνη- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών) και πραγματοποιούν παρεμβάσεις και προγράμματα σε παιδιά, γονείς, εκπαιδευτικούς και στην ευρεία κοινότητα.

Φορείς υποστήριξης και αναφοράς

- www.help-line.gr
- www.safeline.gr
- Στον πάροχο της υπηρεσίας
- Γραμμή Βοήθειας Υποστηρίζω 8001180015
- Γραμμή SOS – καταγγελίες 11188
- Γραμμή Βοήθειας του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου 210 6007686
- ...σε κάποιον ενήλικα που εμπιστεύεσαι!

Οι δράσεις μας Ιανουάριος 2015 - Μάιος 2015

Ομάδα στόχος μαθητές

Βραχεία Παρέμβαση ανά μαθητικό τμήμα στο χώρο του Νηπιαγωγείου

- ✓ παρέμβαση με θέμα «Όταν η βία και ο εκφοβισμός χτυπούν την πόρτα του σχολείου»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Ένα βήμα πριν το Δημοτικό»

Βραχύχρονο Πρόγραμμα ανά μαθητικό τμήμα στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου

- ✓ πρόγραμμα με θέμα «Διαδίκτυο.. αυτός ο άγνωστος φίλος μου», τρεις δίωρες συναντήσεις, μαθητές Ε και ΣΤ τάξης
- ✓ πρόγραμμα με θέμα «Ξέρω ποιος είμαι, ξέρω τι νοιώθω, είμαι εγώ», τρεις δίωρες συναντήσεις, μαθητές Α και Β τάξης
- ✓ πρόγραμμα βασισμένο στο υλικό «Κάπνισμα; Όχι εμείς!», δυο δίωρες συναντήσεις, μαθητές Ε και ΣΤ τάξης
- ✓ πρόγραμμα με θέμα «Επικοινωνώντας και κατανοώντας τους άλλους», δύο δίωρες συναντήσεις, μαθητές Γ τάξης

Βραχεία Παρέμβαση ανά μαθητικό τμήμα στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου

- ✓ παρέμβαση με θέμα «Παίζοντας με τα δύσκολα συναισθήματα», μαθητές Γ και Β τάξης
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Διαφορετικοί, αλλά ίσοι», μαθητές Γ και Δ τάξης
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Πως επιλέγω και γιατί», μαθητές Δ τάξης
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Όταν είμαι ο εαυτός μου μπορώ!», μαθητές Α και Β τάξης
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Όταν η βία και ο εκφοβισμό χτυπούν την πόρτα του σχολείου», μαθητές όλων των τάξεων
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Ένα βήμα πριν το Γυμνάσιο», μαθητές ΣΤ τάξης
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Ολοκλήρωση προγράμματος», για τους μαθητές των τμημάτων, που οι εκπαιδευτικοί τους εφάρμοσαν πρόγραμμα, με εποπτεία του Κέντρου μας

Βραχύχρονο Πρόγραμμα ανά μαθητικό τμήμα για μαθητές Γυμνασίου

- ✓ πρόγραμμα με θέμα «Εφηβεία, ηλικία των αλλαγών - οι ανάγκες», σε μαθητές όλων των τάξεων στα πλαίσια σχολικών προγραμμάτων

Βραχεία Παρέμβαση ανά μαθητικό τμήμα στο χώρο του Γυμνασίου

- ✓ παρέμβαση με θέμα «Όταν η βία και ο εκφοβισμός χτυπούν την πόρτα του σχολείου», μαθητές όλων των τάξεων
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Διαδίκτυο... αυτός ο άγνωστος φίλος μας», μαθητές όλων των τάξεων

Βραχεία Παρέμβαση ανά μαθητικό τμήμα στο χώρο του Λυκείου

- ✓ παρέμβαση με θέμα «Διαδίκτυο... αυτός ο άγνωστος φίλος μας», μαθητές όλων των τάξεων

Βραχείες Παρεμβάσεις σε μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε συνεργασία με την Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπλίου «Ο Παλαμήδης»

Για την σχολική χρονιά 2014-2015 πραγματοποιείται το πρόγραμμα «Μαθαίνω να αντιστέκομαι, μπορώ να επιλέγω», μιας δίωρης συνάντησης, στο χώρο της Βιβλιοθήκης, με ένα μαθητικό τμήμα την εβδομάδα.

Ομάδα στόχος νέοι ενήλικες

Βραχεία Παρέμβαση

Βραχεία παρέμβαση με θέμα «Επιλέγω και αντιστέκομαι», για τους μαθητές του Νυχτερινού Λυκείου

Ομάδα στόχος Εκπαιδευτικοί

Εκπαιδευτικό Σεμινάριο

- ✓ Για Εκπαιδευτικούς Δημοτικών Σχολείων στο Υλικό «Κάπνισμα; Όχι εμείς!», των Κέντρων Πρόληψης: Δίκτυο Άλφα, Έκφραση, Ελπίδα, Όραμα, Πυξίδα, Σείριος και των ΕΚΤΕΠΝ, ΕΠΨΥ, ΟΚΑΝΑ, Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο και 4^η Υγειονομική Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.
- ✓ Για τους Εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο Υλικό «Διαπροσωπικές σχέσεις 11-14ετών», του ΚΕ.Θ.Ε.Α.

Βραχεία παρέμβαση Ευαισθητοποίησης

- ✓ Για εκπαιδευτικούς Δημοτικών Σχολείων με θέμα «Μιλώντας για την απώλεια»

Εποπτεία- Συστηματική Επιστημονική Στήριξη

- ✓ Συστηματική εβδομαδιαία εποπτεία σε Εκπαιδευτικούς, που εφαρμόζουν Πρόγραμμα Αγωγής Ψυχικής Υγείας στο χώρο του Σχολείου,

Νηπιαγωγοί 17, σε 13 Νηπιακά Τμήματα

Εκπαιδευτικούς Δημοτικών Σχολείων 56, σε 58 Μαθητικά Τμήματα

Ομάδα στόχος Γονείς

Βραχεία παρέμβαση

- ✓ παρέμβαση με θέμα «Ενισχύοντας την αυτοεκτίμηση στα παιδιά μας»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Επικοινωνώντας με τα μικρά παιδιά μας»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Εφηβεία, η ηλικία των αλλαγών»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Διαδίκτυο, ένας άγνωστος κόσμος»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Ενισχύοντας τα παιδιά μας να εκφράσουν τα συναισθήματά τους»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Όταν τα όρια και οι κανόνες γίνονται σύμμαχοι»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Εξαρτητικές συμπεριφορές στα μικρά παιδιά»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Όταν η βία και ο εκφοβισμός χτυπούν την πόρτα του σχολείου»
- ✓ παρέμβαση με θέμα «Προβολή προγράμματος», για τους γονείς των μαθητών, που οι εκπαιδευτικοί των τμημάτων που φοιτούν τα παιδιά τους, εφάρμοσαν πρόγραμμα, με εποπτεία του Κέντρου μας

Βιωματικό Εργαστήριο 6 συναντήσεων

- ✓ Βιωματικό Εργαστήριο με γονείς παιδιών που φοιτούν σε Δημοτικά Σχολεία
- ✓ Βιωματικό Εργαστήριο γονέων με παιδιά που φοιτούν σε Νηπιαγωγεία

Ομάδα Γονέων 12Εβδομαδιαίων συναντήσεων

- ✓ Ομάδα με γονείς Παιδιών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Ομάδα Στόχος Ένοπλες Δυνάμεις

Βραχεία παρέμβαση

Βραχεία Παρέμβαση με θέμα «Οι εξαρτήσεις στη Ζωή μας»

Ομάδα Στόχος ευρεία κοινότητα

Διοργάνωση Ημερίδας

Ημερίδα με θέμα «Το Διαδίκτυο ασφαλώς στη ζωή μας»

Συμμετοχή σε Ημερίδα

- ✓ Ημερίδα με θέμα «Εξαρτήσεις και τοπική κοινωνία. Ενάντια στο στιγματισμό και των αποκλεισμό. Αγώνας για τα δικαιώματα των εξαρτημένων.» Διοργάνωση: Αντιφασιστικό, αντιρατσιστικό μέτωπο Αργολίδας, Ιατρικός Σύλλογος Αργολίδας, ΚΕ.Θ.Ε.Α- ΚΥΤΤΑΡΟ, Αργολική πρωτοβουλία Αλληλεγγύης
- ✓ Ημερίδα με θέμα «Συζήτηση για το σχολικό εκφοβισμό». Διοργάνωση: Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου

Συμμετοχή σε Έκθεση

Συμμετοχή του Κέντρου, με ενημερωτικό περίπτερο στην 11^η Περιφερειακή Έκθεση Αργολίδας, που διοργάνωσε το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αργολίδας

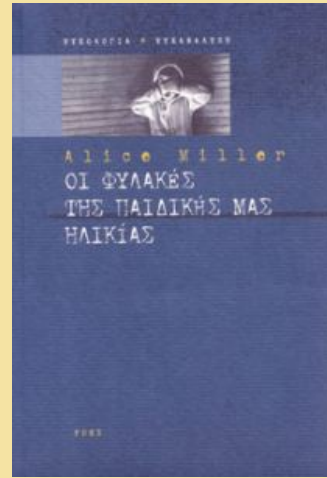
Κι όμως μιλάνε
Έφηβος Λόγος
Νίκος Σιδέρης
Εκδόσεις Καστανιώτης

«Κάποια στιγμή, πρόσφατα, συνειδητοποίησα πόσο συχνά, πόσο επίμονα, πόσο εύκολα και, τελικά, πόσο στερεότυπα επαναλαμβάνεται παντού- εκπομπές, περιοδικά, εφημερίδες, συζητήσεις στο σπίτι ή αλλού, ακόμα και σε μερικές από τις δικές μου παρέες- μια κουβέντα. Ότι, δηλαδή, οι έφηβοι δε μιλάνε, γιατί δεν έχουν τίποτα να πουν.

Η κουβέντα αυτή εμφανίζεται στη συζήτηση σαν να είναι, τάχα, αυταπόδεικτη, αν όχι και αυτονόητη.

Καθώς συνειδητοποιούσα αυτή τη διάσταση του λόγου, της κουβέντας και- γιατί όχι- των φαντασιώσεων και των ιδεολογιών της παρούσας στιγμής, κάτι κλότσησε μέσα μου».

Έτσι ξεκίνησε η δημιουργία αυτού του βιβλίου που παρουσιάζει τον έφηβο λόγο- κείμενα και σχέδια μαθητών λυκείου- ακαλλώπιστο, όπως αναβλύζει αληθινός με τις πιο ποικίλες αφορμές: ποιήματα, ειδήσεις, ταινίες, επισκέψεις, κείμενα... Σκέψεις και αισθήματα των παιδιών αυτών, που «δεν μιλάνε, γιατί δεν έχουν τίποτα να πουν». «Και όμως μιλάνε»- αρκεί να βρεθούν σε συνθήκες κατάλληλες.

Οι φυλακές της
παιδικής μας
ηλικίας
Το δράμα του
προικισμένου
παιδιού
Alice Miller
Εκδόσεις Ροές

Πολλοί άνθρωποι αναγκάστηκαν, όταν ήταν παιδιά, να μάθουν να κρύβουν πολύ επιδέξια τα συναισθήματα, τις επιθυμίες και τις ανάγκες τους προκειμένου να ικανοποιήσουν τις προσδοκίες των γονέων τους και να κερδίσουν την «αγάπη» τους.

Ως ενήλικες μπορεί να κυνηγούν την επιτυχία, έχουν όμως ταυτόχρονα μια υποβόσκουσα αίσθηση ότι δεν αξίζουν τίποτα. Χωρίς ποτέ να τους έχει επιτραπεί να εκφράσουν τα πραγματικά τους συναισθήματα, και έχοντας χάσει την επαφή με τον αληθινό τους εαυτό, εκδραματίζουν τα καταπιεσμένα συναισθήματα τους με επεισόδια κατάθλιψης ή καταναγκαστικής συμπεριφοράς, ή ακόμα και με ιδέες μεγαλείου. Στη συνέχεια, με τη σειρά τους, μεταφέρουν αυτήν την κληρονομία της καταπίεσης στα δικά τους παιδιά. Αυτό το σπαρακτικό και οξυδερκές βιβλίο είναι ένα πρώτο βιβλίο για την ανακάλυψη των αναγκών μας και της δικής μας αλήθειας στην προσπάθεια μας να ξεφύγουμε από αυτό το φαύλο κύκλο.

Ένας νέος και άπειρος δάσκαλος ο Άρης Σιούτης, αναλαμβάνει την έκτη τάξη ενός δημοτικού σχολείου στην Αθήνα. Από τις πρώτες κιόλας μέρες την προσοχή του τραβάει ένας πολύ

αδύναμος μαθητής, ο Λευτέρης. Σιγά-σιγά, ο δάσκαλος ανακαλύπτει ότι ο Λευτέρης είναι πολύ ευαίσθητο παιδί, με ιδιαίτερες ικανότητες και έχει μάλιστα συναρμολογήσει μόνος το ποδήλατό του. Παρά την αντίθετη γνώμη του διευθυντή του σχολείου, αλλά και τις αντιρρήσεις του ευρύτερου περιβάλλοντος, αποφασίζει να τον βοηθήσει. Αρχίζει να του κάνει ιδιαίτερα μαθήματα, του μαθαίνει τις αριθμητικές πράξεις και ανάγνωση, και τον ορίζει ταμιά στην έκθεση σχολικού βιβλίου. Μια μέρα που ο Άρης είναι άρρωστος και απουσιάζει από την τάξη, επιστρέφει ο παλιός δάσκαλος κι ο Λευτέρης ξαναγίνεται ο περίγελος των συμμαθητών του. Απελπισμένος εγκαταλείπει το σπίτι του και ξεκινάει για τον Πλαταμόνα, για να συναντήσει τον παππού του. Στην παραλία τον βρίσκει ο Άρης που προσπαθεί να τον κάνει να ανακτήσει τη χαμένη του αυτοπεποίθηση.

Μια ταινία που αναδεικνύει τη σημαντικότητα της σχέσης μεταξύ δασκάλου και μαθητή, το διορθωτικό ρόλο που μπορεί να έχει το σχολείο απέναντι στην οικογένεια και την κοινότητα. Ένας εκπαιδευτικός που μπορεί να εμπνεύσει και να εμπνευστεί από τους μαθητές του, μπορεί και να τους βοηθήσει να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους το αίσθημα ότι μπορούν να τα καταφέρουν. Κανένας δεν είναι καταδικασμένος αν κάποιος πιστέψει σε αυτόν, και αυτός πιστέψει στον εαυτό του.

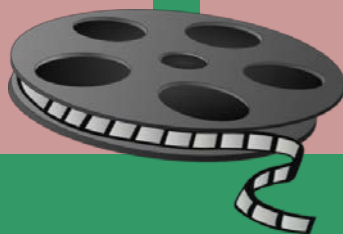
Η ταινία βοηθά να κατανοήσουμε τι χρειάζονται τελικά τα παιδιά «του τελευταίου θρανίου» και τι θέλουν να μας πουν με τη σιωπή τους και την απομόνωσή τους.

Η ταινία διαδραματίζεται στη Χάλκη, όπου ένας δωδεκάχρονος, ο Χρήστος Μυρισιώτης ζει με τη χωρισμένη μητέρα του. Ο μικρός αντιμετωπίζει ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα

υγείας καθώς χάνει την όραση του από μια σπάνια ασθένεια αλλά παράλληλα αναπτύσσει μια ιδιαίτερη ακουστική ευαισθησία ικανή να ξεδιπλώσει το ταλέντο του στη μουσική. Στο πρόσωπο του γέρου φαροφύλακα του νησιού Σουρσουμή, ο οποίος μαζί με τη συμμαθήτριά του Αγγελική, είναι οι μοναδικοί του φίλοι, βρίσκει κατανόηση και δημιουργεί μια βαθιά φιλική σχέση μαζί του. Ο φαροφύλακας, αυτοδίδακτος μουσικός ο ίδιος, αντιλαμβάνεται το ταλέντο του μικρού και τον καθοδηγεί ως «πνευματικός δάσκαλος». Ωστόσο, η μητέρα του αγοριού που έρχεται αντιμέτωπη με τη δύσκολη καθημερινότητα ενοχλείται από αυτήν την σχέση. Ωστόσο, ο ερχομός στο νησί μιας νέας δασκάλας θα αλλάξει το τοπίο. Δείχνει μεγάλο ενδιαφέρον για τις ικανότητες του μικρού ήρωα και με δική της πρωτοβουλία ο μικρός λαμβάνει μέρος σε ένα μουσικό διαγωνισμό που διοργανώνεται στην Αθήνα.

Μια ταινία βαθιά συγκινητική και συνάμα τόσο ρεαλιστική η οποία αναδεικνύει το θέμα του κοινωνικού αποκλεισμού μέσα από την ιστορία του μικρού Χρήστου που χάνει σταδιακά το φως του καθώς και τη δύναμη που κρύβουμε μέσα μας ..." θα βλέπω μέσα από τη μουσική μου"

Το διάστημα από 6 ως 10 Μαΐου πραγματοποιήθηκε η 11^η Περιφερειακή Έκθεση Τοπικής, Παραγωγικής και Τουριστικής φυσιογνωμίας, Εξοπλισμού Επιχειρήσεων και Κατοικίας, Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Η συγκεκριμένη Έκθεση η οποία ξεκίνησε το 1995 είναι πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου Αργολίδας και αποτελεί θεσμό για το νομό και την περιφέρεια Πελοποννήσου. Οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της έκθεσης να επισκεφτούν ένα πολύ μεγάλο αριθμό περιπτέρων που αντιπροσωπεύουν το σύνολο σχεδόν των προϊόντων και υπηρεσιών του νομού καθώς και να ενημερωθούν για τις νέες τεχνολογίες και να γνωρίσουν από κοντά τις παραγωγικές και τουριστικές επιχειρήσεις του νομού.

Παράλληλα στο χώρο της έκθεσης λειτούργησαν και περίπτερα φορέων κοινωνικού χαρακτήρα.

Το Κέντρο μας συμμετείχε για 5^η φορά με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού και την ενημέρωση για τα προγράμματα και τις δράσεις του.

...Επειδή τα σχολεία μπορούν να αποτελέσουν χώρους ενίσχυσης της θέλησης των μαθητών για αντίσταση και αποφυγή στο κάπνισμα

...Επειδή τα παιδιά στο σχολείο είναι ακόμα σε ηλικία που διαμορφώνουν αξίες και στάσεις

...Επειδή τα σχολεία ως κοινωνικοί οργανισμοί διαθέτουν τη δυναμική να στέλνουν μηνύματα στο ευρύτερο περιβάλλον.... Το ΕΕΕΕΚ Αργολίδας και η Περιφέρεια Πελοποννήσου διοργάνωσαν Ημερίδα στα πλαίσια της ενημέρωσης και εκπαίδευσης των μαθητών στο πρόγραμμα HEART II – «Μαθαίνω να μην καπνίζω» την Πέμπτη 11 Ιουνίου στις 11πμ. Στο Χώρο του ΕΕΕΕΚ Αργολίδας στην Πυργέλα Άργους. Συντονιστής ήταν ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος κ. Μπεχράκης Παναγιώτης, πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Ελέγχου του καπνίσματος του

Υπουργείου Υγείας,

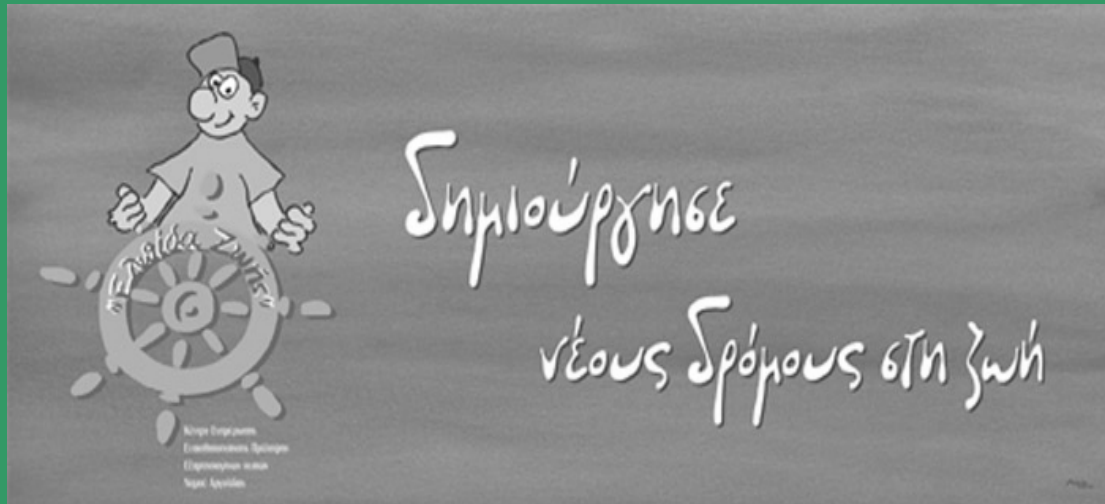
Για ένα «σχολείο χωρίς καπνό» αξίζει να προσπαθήσουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και η εκπαιδευτική κοινότητα και αυτή η εκδήλωση αποτελεί μια ένδειξη καλής θέλησης και πρωτοβουλίας

Όταν ...οι φορείς ...οι δομές...οι σύλλογοι ...οι ευαισθητοποιημένοι πολίτες συναντιούνται, συζητούν...τότε το προϊόν που παράγεται αποτελεί κοινό στόχο και συλλογική προσπάθεια ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό και στιγματισμό των εξαρτημένων συνανθρώπων μας. Στα πλαίσια αυτής της ιδεολογικής τοποθέτησης το Αντιρατσιστικό Αντιφασιστικό Μέτωπο Αργολίδας διοργάνωσε το Σάββατο 9 Μαΐου στο Βουλευτικό στο Ναύπλιο εκδήλωση-συζήτηση με θέμα «Εξαρτήσεις και τοπική κοινωνία» με ομιλητές τους

- Κατερίνα Μάτσα ψυχίατρο-τέως επιστημονικά υπεύθυνη μονάδας απεξάρτησης τοξικομανών ΨΝ 18 άνω
- Αγγελική Μπαβέλλα, ψυχολόγος-επιστημονικά υπεύθυνη του Κέντρου Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας Π.Ε. Αργολίδας «Ελπίδα Ζωής»
- Τάκης Χαλδαίος, Κοινωνικός Επιστήμονας-υπεύθυνος Συμβουλευτικού Σταθμού ΚΕΘΕΑ ΚΥΤΤΑΡΟ Ναυπλίου

Οι τοποθετήσεις, οι θέσεις, οι απόψεις, τα επιστημονικά δεδομένα πήγαν ένα βήμα πιο μπροστά τη συζήτηση απορρίπτοντας πρακτικές αποκλεισμού και στιγματισμού των εξαρτημένων ατόμων

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ
ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΕ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ «Ελπίδα Ζωής»
σε συνεργασία με τον **ΟΚΑΝΑ**